

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Філологічний факультет освітніх технологій
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов**

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізації	014.023 Французька мова та зарубіжна література
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Освітні програми	Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов

**Форма здобуття освіти – денна
Курс (рік навчання) – I
Кількість кредитів – 3
Форма підсумкового контролю – залік**

КИЇВ – 2024

Програма навчальної педагогічної практики з французької мови для студентів I курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти філологічного факультету освітніх технологій. Спеціальність 014 Середня освіта, спеціалізації 014.023 Французька мова та зарубіжна література, освітні програми «Французька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов». Розробники: Борецька Г.Е., Кудіна В.В. Київ: КНЛУ, 2024. 33 с.

Розробники:

Борецька Г. Е., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов.

Кудіна В. В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов.

Рецензенти:

Єсипович К. П., декан факультету романської філології і перекладу Київського національного лінгвістичного університету, кандидат філологічних наук, доцент.

Соломатіна В. В., заступник директора з навчально-виховної роботи спеціалізованої школи I-III ступенів № 135 з поглибленим вивченням англійської мови м. Києва.

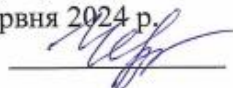
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов Любов ЗЕНЯ

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов, протокол № 19 від 13 червня 2024 р.

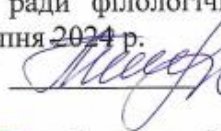
Завідувач кафедри:

Валентина ЧЕРНИШ

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради філологічного факультету освітніх технологій, протокол № 1 від 19 серпня 2024 р.

Голова вченої ради факультету

Марія ПИСАНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету, протокол № 2 від 26 серпня 2024 р.

Голова вченої ради Університету:

 Роман ВАСЬКО

Пояснювальна записка

Навчальна педагогічна практика займає важливе місце в системі практичної підготовки вчителя іноземної мови і зарубіжної літератури та виконує провідну роль у формуванні всебічно освічених фахівців, є органічним складником освітнього процесу, забезпечуючи поєднання теоретичної підготовки майбутніх учителів із їхньою практичною діяльністю у закладах загальної середньої освіти різних типів.

Протягом практики продовжується оволодіння студентами професійно-методичними вміннями вчителя іноземної мови та зарубіжної літератури та вихователя – класного керівника в умовах реального педагогічного процесу.

Навчальна педагогічна практика з другої іноземної мови і зарубіжної літератури є обов'язковим компонентом освітніх програм спеціальності 014 Середня освіта, невід'ємним складником освітнього процесу і другим етапом наскрізної практичної педагогічної підготовки здобувачів вищої освіти, науковою основою якої є використання системного підходу до опанування обраного фаху, а саме, включення до ОП усіх видів педагогічної практики: навчальної педагогічної практики з першої іноземної мови – у I семестрі, навчальної педагогічної практики з другої мови і зарубіжної літератури – у II семестрі, виробничої педагогічної практики з англійської мови та виробничої педагогічної практики з другої іноземної мови та зарубіжної літератури – у III семестрі.

Організація навчальної педагогічної практики регламентується Концепцією розвитку педагогічної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 року № 776, Професійним стандартом за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)», затвердженим Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (Мінекономіки) від 23.12.2020 № 2736, Положенням про організацію освітнього процесу в Київському національному лінгвістичному університеті, Положенням про проведення практик здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) від 29 вересня 2022 р. та освітньою програмою підготовки фахівців.

Відповідно до навчального плану освітньої програми навчальна педагогічна практика з другої іноземної мови проводиться на 1 курсі у 2 семестрі без відриву від навчального процесу. Тривалість практики становить 3 тижні, загальний обсяг – 90 годин (3 кредити ЄКТС).

Опис педагогічної практики: в базових школах студенти-практиканти відвідують уроки іноземної мови / переглядають відеоуроки, фіксують та аналізують результати спостережень.

В умовах воєнного часу студенти проходять навчальну педагогічну практику *без відриву від навчання*, паралельно з відвідуванням лекцій і практичних занять. За неможливості відвідувати бази практики, студенти-практиканти переглядають відеоуроки з другої іноземної мови і зарубіжної літератури на онлайн платформах.

Під час такої діяльності студенти вчать:

- аналізувати нормативні документи в галузі повної загальної середньої освіти, зокрема й щодо вивчення іноземних мов, працювати з нормативною та методичною літературою;
- опрацьовувати рекомендації щодо аналізу уроків іноземної мови, позакласних заходів, аналізувати сучасний стан освітньої (навчальної та виховної) роботи в школі та передовий педагогічний досвід;
- аналізувати застосовування вчителями іноземної мови, класними керівниками різноманітних форм організації, методів, прийомів і сучасних технічних засобів навчання;
- здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів конкретного класу;
- об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови в різних умовах; вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов і зарубіжної літератури;
- аналізувати здійснення вчителем конструктивно-планувальної функції у процесі навчання конкретного навчального матеріалу (фонетичного, лексичного, граматичного, орфографічного, орфоепічного, країнознавчого тощо).

Метою навчальної педагогічної практики з французької мови і є:

- забезпечення умов для професійної адаптації студентів, залучення їх до активної дослідницької і виховної діяльності в учнівських колективах;
- закріплення і поглиблення знань студентів із психолого-педагогічних дисциплін, оволодіння засобами застосування цих знань для розв'язання педагогічних завдань;
- вироблення у майбутніх педагогів уміння проводити педагогічний аналіз Стандартів початкової та базової середньої освіти, модельних програм і підручників з навчальних предметів, що відповідають освітній програмі, яку опановують студенти;

- ознайомлення та спостереження за освітнім процесом у ЗЗСО, спостереження за процесом формування іншомовної комунікативної компетентності, ознайомлення студентів із сучасними методами, формами та засобами навчання іноземної мови і зарубіжної літератури, формування в них на базі одержаних знань основ методичної теорії професійних умінь і навичок для розв'язання конкретних методичних задач в умовах реального освітнього процесу;
- виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. У результаті проходження педагогічної практики у студентів має бути сформована база для подальшого формування конструктивних, організаторських, комунікативних і дослідницьких умінь вчителя іноземної мови і зарубіжної літератури, необхідних для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної, виховної та дослідницької роботи.

Програмні результати проходження практики

У процесі проходження навчальної педагогічної практики студенти оволодівають такими компетентностями:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання французької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вираження національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

ЗК 4. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

ЗК 5. Здатність до критичного мислення, генерування нових ідей (креативність), виявлення та розв'язання проблем; ініціативності та підприємливості (підприємницька компетентність).

ЗК 6. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність з дотриманням принципів академічної доброчесності з метою отримання нових знань шляхом застосування методів наукового пізнання, творчого підходу до

постановки цілей, планування, прийняття рішень, аналізу та оцінки результатів дослідницької діяльності (дослідницька компетентність).

ЗК 7. Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)

А1. Мовно-комунікативна компетентність

ФК 1. Здатність дотримуватися сучасних норм української, французької і другої іноземної мови в усному та писемному спілкуванні з урахуванням комунікативної ситуації та відповідно до етичних і моральних норм, прийнятих в соціумах.

ФК 2. Здатність використовувати в професійному спілкуванні знання про французьку мову та другу іноземну мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні та забезпечувати формування іншомовної комунікативної компетентності учнів.

А2. Предметно-методична компетентність

ФК 4. Здатність моделювати зміст навчання французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК 5. Здатність здійснювати інтегроване навчання; формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та вміння, спільні для всіх компетентностей; розвивати в учнів критичне мислення та формувати ціннісні ставлення.

ФК 6. Здатність добирати й використовувати сучасні та ефективні методики, методи, технології та засоби навчання, виховання й розвитку учнів з урахуванням індивідуальних особливостей учнів; оцінювати та здійснювати моніторинг результатів навчання учнів на засадах компетентнісного підходу.

А3. Інформаційно-цифрова компетентність

ФК 7. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності.

ФК 8. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) освітні ресурси й застосовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу

Б1. Психологічна компетентність

ФК 9. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові та інші індивідуальні особливості учнів; використовувати стратегії роботи, які сприяють розвитку позитивної самооцінки та я-ідентичності учнів; формувати спільноту учнів, у якій кожен відчуває себе її частиною.

ФК 10. Здатність формувати мотивацію учнів та організовувати їхню пізнавальну діяльність.

Г. Управління освітнім процесом

Г1. Прогностична компетентність

ФК 16. Здатність прогнозувати результати освітнього процесу з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури та планувати його.

Г2. Організаційна компетентність

ФК 17. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку учнів засобами французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; використовувати різні види та форми навчально-пізнавальної діяльності.

Г3. Оцінювально-аналітична компетентність

Д. Безперервний професійний розвиток

Д1. Дослідницько-інноваційна компетентність

ФК 19. Здатність обґрунтовувати, планувати та здійснювати дослідження, аналізувати й узагальнювати його результати; апробувати й оприлюднювати їх у формі наукових доповідей та публікацій, дотримуючись правил і норм академічної доброчесності; впроваджувати результати досліджень в освітній процес.

ФК 20. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі та інтегрувати інновації у власну педагогічну діяльність; застосовувати різноманітні підходи до розв'язання проблем у професійній діяльності.

Д.2. Здатність до навчання впродовж життя

ФК 21. Здатність визначати умови та ресурси професійного розвитку впродовж життя; взаємодіяти з іншими вчителями на засадах партнерства та підтримки (у рамках наставництва, керівництва тощо).

Д.3. Рефлексивна компетентність

ФК 22. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності й визначати індивідуальні професійні потреби.

Програмні результати проходження практики

Очікувані результати навчання з навчальної педагогічної практики:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.	Знати		
1.1	Знати і розуміти теоретичні засади планування та проведення уроків іноземної мови і зарубіжної літератури. Здатність застосовувати знання і розуміння в галузі методики навчання	Семінарські заняття, консультації, індивідуальні завдання. Відвідування демонстраційних уроків /перегляд відеоуроків, їх обговорення. Методи: пояснювально-	Усна співбесіда. Аналіз відвіданих / переглянутих уроків.

	іноземних мов.	ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні.	
1.2	Уміти вирішувати складні професійно-методичні завдання у нових і нестандартних ситуаціях організації освітнього процесу з іноземної мови та зарубіжної літератури. Уміти аналізувати інформацію щодо освітніх інновацій, умов їхнього впровадження та інтегрувати їх у власну педагогічну практику.	Відвідування демонстраційних уроків / перегляд відеоуроків, їх обговорення, консультації, індивідуальні завдання. Методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз відвіданих / переглянутих уроків. Фрагментів. Обговорення НМК з іноземної мови. Обговорення НМК із зарубіжної літератури
1.3.	Здатність формувати іншомовну комунікативну компетентність учнів закладів середньої освіти на уроках і позакласних заходах з іноземної мови. Здатність оцінювати рівень сформованості іншомовної комунікативної компетентності учнів.	Відвідування демонстраційних уроків / перегляд відеоуроків, їх обговорення. Методи: пояснювально-ілюстративні, моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Усна співбесіда. Аналіз відвіданих / переглянутих уроків, обговорення критеріїв оцінювання відповідей учнів.
1.4.	Здатність оцінювати рівень розвитку власної професійно орієнтованої іншомовної комунікативної компетентності. Здатність оцінювати власну професійно-методичну діяльність.	Відвідування демонстраційних уроків / перегляд відеоуроків, їх обговорення. Укладання словнику виразів класного вжитку. Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative	Усна співбесіда. Демонстрація мультимедійної презентації за результатами виконання індивідуальних завдань.

		learning).	
2.	Уміти		
2.1.	Уміти опрацювати наукову літературу з проблем; уміти аналізувати відвідані уроки іноземної мови та зарубіжної літератури.	Семінарські заняття. Відвідування демонстраційних уроків з іноземної мови / перегляд відеоуроків. Методи: інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Аналіз відвіданих / переглянутих уроків. Звіт студента.
2.2.	Уміти аналізувати відвідані позакласні заходи з іноземної мови.	Семінарські заняття. Відвідування демонстраційних позакласних заходів Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Аналіз відвіданих демонстраційних позакласних заходів, їх аналіз. Звіт студента.
2.3.	Уміти здійснювати науково-дослідну роботу, готувати українською та іноземною мовою звіт, презентацію, доповідь, тези за результатами наукового дослідження.	Практичні заняття. Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, інформаційно-комп'ютерні.	Усна співбесіда. Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності. Демонстрація мультимедійної презентації. Звіт студента.
3.	Комунікація		
3.1.	Уміти спілкуватися з учнями / їх батьками / колегами /зарубіжними колегами іноземними мовами в усній і письмовій формах на професійні теми.	Самостійна робота. Методи: моделювання проблемних ситуацій (case-study), інтерактивні, проєктні, навчання у співпраці (cooperative learning).	«Професійні дебати», ділова гра. Демонстрація мультимедійної презентації.
4.	Автономність і відповідальність		
4.1.	Уміти планувати свою професійну самоосвіту, самовдосконалення й саморозвиток, нести персональну відповідальність.	Самостійна робота. Методи: проєктні, інформаційно-комп'ютерні, навчання у співпраці (cooperative learning).	Презентація та захист індивідуальної траєкторії професійного розвитку.

Співвідношення очікуваних результатів навчання з навчальної педагогічної практики із програмними результатами навчання

Результати навчання з навчальної педагогічної практики (ОК 10) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.1	4.1
ПРН 1. Здатність здійснювати усну й письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків та науково-дослідницької діяльності.	+	+			+	+		+	+
ПРН 3. Здатність використовувати мовні засоби, підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь учнів з французької і другої іноземної мови в освітньому процесі.	+		+	+	+		+	+	+
ПРН 5. Здатність визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб; застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять; формувати в учнів ключові компетентності, застосовувати технології розвитку критичного мислення.	+	+	+	+	+	+		+	+
ПРН 6. Здатність визначати цілі й прогнозувати результати освітнього процесу з формування іншомовної комунікативної		+	+	+	+	+			+

компетентності учнів на різних етапах навчання, добирати та моделювати його зміст на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого підходів та аналізувати результати навчання учнів.									
ПРН 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації і критично її оцінювати, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності; послуговуватися відкритими електронними (цифровими) освітніми технологіями для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.	+	+		+		+		+	
ПРН 17. Здатність організовувати освітній процес з французької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх вікових та інших індивідуальних особливостей з метою забезпечення якості освіти; здійснювати пошук нових сучасних форм організації навчання і використовувати їх у педагогічній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	
ПРН 20. Здатність досліджувати освітні інновації, диференційовано та індивідуалізовано застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначати	+		+	+	+	+	+	+	

ефективність їх застосування в освітньому процесі з урахуванням потреб та інтересів учнів.									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

З урахуванням мети і завдань навчальна педагогічна практика магістрантів реалізується у три етапи.

Структура навчальної педагогічної практики з французької мови

1. Навчальна педагогічна практика з французької мови

Етапи діяльності студента-практиканта та зміст етапів

З метою виконання завдань навчальної практики магістрант відвідує уроки в ЗЗСО / ознайомлюється з рекомендованими платформами, які містять відеоуроки іноземної мови, добирає *6 фрагментів уроків* з формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей, фрагмент з формування компетентностей в читанні або аудіюванні; говорінні, письмі. Студент-практикант *узгоджує* обрані фрагменти уроків іноземної мови з *груповим методистом*, *переглядає* обрані фрагменти та *аналізує* їх.

Навчальна та науково-дослідницька робота студентів-практикантів здійснюється у такі етапи: *початковий, основний, заключний*.

На *початковому* етапі педагогічної практики студент-практикант:

1. Бере участь у настановних зборах і в організаційних заняттях з груповим методистом, ознайомлюється зі змістом навчальної педагогічної практики, вимогами до звітної документації та критеріями оцінювання діяльності студента.

2. Ознайомлюється з рекомендованими каналами / платформами, які містять відеоуроки іноземної мови, добирає *6 фрагментів уроків* з формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей, компетентностей в читанні (або аудіюванні), говорінні, письмі.

2. Узгоджує обрані фрагменти уроків іноземної мови з груповим методистом, складає індивідуальний план роботи, подає його на підпис груповому методисту та керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів.

На *основному* етапі навчальної педагогічної практики студент-практикант:

1. Переглядає обрані *6 фрагментів* відеоуроків іноземної мови з формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей, компетентностей в читанні або аудіюванні, говорінні, письмі.

2. Здійснює письмовий аналіз переглянутих фрагментів в *щоденнику* студента-практиканта.

3. Бере участь у роботі методичного семінару і виступає із доповіддю – аналізом обраного фрагменту уроку. Доповідь має супроводжуватися презентацією.

На *заключному* етапі педагогічної практики студент виконує таку роботу:

1. Готує *звітні матеріали* з педагогічної практики: індивідуальний план; щоденник студента-практиканта, що містить 6 аналізів фрагментів уроків іноземної мови; звіт студента-практиканта.

2. Здає звітну документацію груповому методисту для перевірки та оцінювання.

3. Бере участь у підсумкових заходах з педагогічної практики.

Навчальна педагогічна практика з педагогіки

Етапи діяльності студента-практиканта та зміст етапів практики з педагогіки

Протягом навчальної практики з першої іноземної мови студент-практикант вивчає, здійснює аналіз у складі мікрогруп нормативних документів у галузі загальної середньої освіти, оформляє його у вигляді презентації та представляє до обговорення на відповідному методичному семінарі, а також готує педагогічний аналіз онлайн виховного заходу. Отже, **на першому етапі практики відбуваються**

- виступи студентів на методичних семінарах з підготовленою доповіддю з окремого питання у вигляді презентації, участь в обговоренні інших питань.

Тема 1. Аналіз Стандартів початкової і базової середньої освіти (Див. список літератури).

- Визначте структуру стандарту, охарактеризуйте його складники;
- визначте, на яких ціннісних орієнтирах ґрунтується реалізація мети базової середньої освіти;
- охарактеризуйте освітні галузі, за якими у Державних стандартах визначено вимоги до результатів навчання учнів;
- прокоментуйте систему визначених у Державному стандарті компетентностей і програмних результатів; структуруйте компоненти, з яких складаються вимоги до обов'язкових результатів навчання;
- охарактеризуйте базовий навчальний план, його структурні компоненти. Визначте сутність варіативної частини навчального плану.

Тема 2. Аналіз модельних програм навчальних дисциплін (Іноземна мова)

- Охарактеризуйте структуру модельної програми;

- опишіть методи навчання і контролю результатів навчання, що пропонуються тією чи тією модельною програмою;

- виокреміть і прокоментуйте ті завдання, що пропонуються для розвитку креативності учня.

Тема 3. Аналіз сучасних підручників для 5 – 7 класу (Іноземна мова)

- охарактеризуйте структуру підручника;

- опишіть апарат орієнтування, представлений у підручнику;

- визначте систему завдань для розвитку різних рівнів пізнавальної активності учнів;

- визначте способи подання нового матеріалу, способи актуалізації опорних знань і чуттєвого досвіду учнів;

- опишіть особливості подання теоретичного матеріалу в підручнику;

- охарактеризуйте якість наочності підручника, його естетичний складник;

- проаналізуйте якість контенту для розширення світогляду школярів;

- визначте, чим саме сучасний підручник відрізняється від традиційного, за яким, до прикладу, навчалися Ви.

Керівник практики може запропонувати інші актуальні теми, крім запропонованих, для розгляду на методичному семінарі.

На другому етапі навчальної практики студент-практикант має здійснити детальний педагогічний аналіз одного із самостійно відвіданих онлайн-виховних заходів для учнів закладів загальної середньої освіти.

План аналізу:

- тема заходу, автор заходу, форма організації, відповідність заходу віковим особливостям учнів;

- виховна мета заходу, її чіткість, спрямованість на підвищення вихованості учнів;

- гуманність і демократичність відносин учителя і учнів;

- організованість початку заходу, естетичність його оформлення;

- достовірність, науковість та емоційна насиченість фактичного матеріалу, зв'язок із життям, опора на життєвий досвід учнів;

- доцільність вибору методів, прийомів, засобів виховання;

- увага, зацікавленість, активність учнів;

- наявність елементів дискусії, проблемності;

- раціональне використання наочності, мультимедійних засобів виховання;

- спрямованість заходу на розвиток особистості, загальнолюдських рис, цінностей, підвищення загальнокультурного рівня.

Права і обов'язки магістранта-практиканта

Магістрант-практикант *має право*:

- вносити пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу,
- організації навчальної педагогічної практики;
- отримувати консультації викладача та керівників практики з усіх питань проведення навчальної педагогічної практики.

Магістрант-практикант *зобов'язаний*:

- взяти участь у настановній конференції з педагогічної практики, інструктажі з техніки безпеки та підсумкових заходах;
- повним обсягом виконувати завдання навчальної педагогічної практики, передбачені програмою;
- виявляти високу відповідальність, старанність, творчу ініціативу, наполегливість, організованість, дисциплінованість, педагогічний такт і гуманність;
- виконувати Статут, Правила внутрішнього розпорядку університету, розпорядження деканату, завідувача кафедри, викладачів і керівників навчальної педагогічної практики;
- своєчасно звітувати про виконання програми навчальної педагогічної практики, подавши керівникам практики необхідну документацію.

Староста академічної групи під час навчальної педагогічної практики веде облік відвідування студентами усіх занять, методичних семінарів тощо, вчасно інформує керівника практики про причини відсутності студентів.

Обов'язки керівників педагогічної практики

Діяльність керівників педагогічної практики – науково-педагогічних працівників університету, керівництва школи та вчителів – включає такі етапи: етап попередньої роботи, початковий, основний і підсумковий етапи, етап організаційної роботи після закінчення педагогічної практики.

На етапі попередньої роботи керівники практики від університету виконують такі обов'язки:

- беруть участь в інструктажах з питань практики, обмінюються досвідом проведення практики;
- керівники практики надають групові та індивідуальні консультації, розв'язують організаційні питання.

На початковому етапі навчальної практики керівники практики від університету зобов'язані:

- бути присутніми на настановній конференції, яка проводиться на початку навчальної педагогічної практики;

- у перший тиждень педагогічної практики керівники практики надають допомогу студентам при складанні ними індивідуальних планів роботи.

Керівник педагогічної практики факультету аналізує стан початкового етапу педагогічної практики і вживає заходів щодо його поліпшення.

На основному етапі практики керівники практики навчають студентів-практикантів аналізувати фрагменти уроків іноземної мови; проводять консультації з усіх питань проходження навчальної педагогічної практики. Керівник педагогічної практики факультету проводить бесіди з груповими методистами про стан педагогічної практики, вживає заходів щодо її удосконалення.

На підсумковому етапі педагогічної практики керівники практики здійснюють такі обов'язки:

- беруть участь в організації та проведенні зборів за підсумками педагогічної практики;
- за потреби проводять консультації з питань підготовки звітної документації студентів-практикантів;
- проводять підсумкове практичне заняття, на якому студенти звітують про результати практики.

На етапі організаційної роботи після закінчення педагогічної практики керівники практики перевіряють документацію, яку подали студенти, та виставляють оцінку за педагогічну практику;

- груповий методист складає звіт про результати педагогічної практики в академгрупі за затвердженою схемою та подає його разом з документацією студентів керівникові педагогічної практики факультету;
- керівник педагогічної практики факультету вивчає та аналізує звіти групових керівників і документацію студентів, складає звіт про результати педагогічної практики.

На всіх етапах практики груповий методист інформує деканат про відсутність студента з поважної або іншої причини та про невиконання студентом програми практики.

Перелік документації практиканта

В перший тиждень практики практиканти складають і затверджують *індивідуальний план*, в якому відображається діяльність практиканта протягом усього періоду практики. По мірі виконання пунктів, запланованих в індивідуальному плані, студент ставить відмітку про виконання.

З першого дня практики магістрант веде *щоденник практиканта*, в якому записує результати спостережень, отриманих протягом перегляду фрагментів відеоуроків іноземної мови та зарубіжної літератури.

Звітна документація практиканта

Після закінчення практики магістранти готують і подають керівникам такі звітні матеріали з педагогічної практики:

А) Пакет документів, який магістрант подає **груповому методисту** з педагогічної практики з другої іноземної мови:

- індивідуальний план;
- щоденник студента-практиканта, який містить письмовий аналіз *6 фрагментів уроків* з формування:
  - 1) фонетичної компетентності;
  - 2) лексичної компетентності;
  - 3) граматичної компетентності;
  - 4) компетентності в читанні або аудіюванні,
  - 5) компетентності в говорінні;
  - 6) компетентності в письмі.
- звіт студента-практиканта.

Б) Пакет документів, який студент подає *керівнику практики з психолого-педагогічних аспектів*:

- звіт про виконану роботу під час практики.
- аналіз онлайн-виховного заходу;
- презентація відповідного нормативного документа / підручника.

Контроль результатів діяльності студентів-практикантів

Форми та критерії оцінювання

У ході навчальної практики здійснюється поточний контроль діяльності магістрантів. Керівники практики надають консультації, заслуховують усні поточні звіти, перевіряють регулярність записів у щоденниках магістрантів.

За результатами педагогічної практики студентам виставляється «зараховано» або «не зараховано» та відповідна кількість балів у 100-бальній системі ЄКТС. При виставленні оцінки беруться до уваги:

- 1) виконання індивідуального плану студента-практиканта;
- 2) виконання завдань навчальної практики;
- 3) участь у методичних семінарах.

При виставленні оцінки з практики з *другої іноземної мови* враховується *кількість, якість і повнота* проаналізованих фрагментів уроків іноземної мови з формування фонетичної, лексичної, граматичної компетентностей, компетентностей в читанні (або аудіюванні), говорінні, письмі.

При виставленні оцінки з практики з *психолого-педагогічного аспекту практики* враховується

- 1) якість аналізу, презентації та участь в обговоренні нормативних документів загальної середньої освіти / підручників з іноземної мови на методичних семінарах;
- 2) якість аналізу онлайн-виховних заходів для учнів закладів загальної середньої освіти.

Оцінка результатів навчальної педагогічної практики з другої іноземної мови та зарубіжної літератури здійснюється за **100-бальною** шкалою: 1) практика з другої іноземної мови – до **70** балів; 2) практика з педагогіки – до **30** балів.

Згідно з Положенням про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету навчальні завдання, визначені програмою педагогічної практики, звітні документи з педагогічної практики мають бути виконані самостійно; необхідно надавати посилання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методи досліджень і джерела інформації. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час проходження педагогічної практики і підсумкового контролю з педагогічної практики науково-педагогічний працівник (груповий методист) припиняє проходження здобувачем освіти контролю, йому / їй повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності. Науково-педагогічний працівник згідно зі встановленими цією програмою критеріями оцінювання виставляє студентові, який порушив академічну доброчесність, 0 (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «незадовільно» за проходження педагогічної практики.

Критерії оцінювання результатів педагогічної практики

1. Критерії оцінювання з методики навчання іноземної мови

№ пор.	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
	1. Індивідуальний план студента виконано <i>повністю</i> . 2. Студент переглянув <i>достатню</i> кількість (не менше 6 за весь період практики) фрагментів уроків іноземної мови, про що має <i>докладні</i> записи в щоденнику студента-практиканта. 3. Студент має <i>повні і якісні</i> письмові аналізи 6 фрагментів	63 – 70

<p>уроків іноземної мови.</p> <p>4. Студент подав <i>якісно оформлену</i> звітну документацію у <i>повному обсязі і вчасно</i>.</p>	
<p>1. Індивідуальний план студента виконано <i>повністю</i>.</p> <p>2. Студент переглянув <i>достатню</i> кількість (не менше 6 за весь період практики) фрагментів уроків іноземної мови, про що має <i>докладні</i> записи в щоденнику студента-практиканта.</p> <p>3. Студент має <i>повні і якісні</i> письмові аналізи 6 фрагментів уроків іноземної мови, в аналізі окремих фрагментів <i>бракує інформації</i> або припущені <i>незначні неточності</i>.</p> <p>4. Студент подав <i>якісно оформлену</i> звітну документацію у <i>повному обсязі і вчасно</i>.</p>	58 – 62
<p>1. Індивідуальний план студента виконано <i>не повністю</i>, але не менше, ніж на 75 %.</p> <p>2. Студент переглянув <i>достатню або меншу</i> кількість фрагментів уроків іноземної мови, про що має записи в щоденнику студента-практиканта.</p> <p>3. Студент має письмові аналізи фрагментів уроків іноземної мови <i>задовільної</i> якості, в аналізі окремих фрагментів <i>бракує інформації</i> або <i>припущені неточності</i>.</p> <p>4. Студент подав <i>якісно оформлену</i> звітну документацію у <i>повному обсязі і вчасно</i> або <i>із запізненням</i>.</p>	52 – 57
<p>1. Індивідуальний план студента виконано <i>не повністю</i>, але не менше, ніж на 50 %.</p> <p>2. Студент переглянув <i>достатню або меншу</i> кількість фрагментів уроків іноземної мови, про що має <i>недостатньо повні і якісні</i> записи в щоденнику студента-практиканта.</p> <p>3. Студент має письмові аналізи фрагментів уроків іноземної мови <i>задовільної та низької</i> якості, в аналізі більшості фрагментів <i>бракує інформації</i> або <i>припущені неточності</i>.</p> <p>4. Студент подав звітну документацію у <i>повному обсязі і вчасно</i> або <i>із запізненням</i>.</p>	46 – 51
<p>1. Індивідуальний план студента виконано <i>не повністю</i>, але не менше, ніж на 50 %.</p> <p>2. Студент переглянув <i>достатню або меншу</i> кількість фрагментів уроків іноземної мови, про що має <i>недостатньо повні і якісні</i> записи в щоденнику студента-практиканта.</p> <p>3. Студент має письмові аналізи фрагментів уроків іноземної мови <i>задовільної та низької</i> якості, в аналізі більшості фрагментів <i>бракує інформації</i> або <i>припущені неточності</i>.</p>	32 – 45

	4. Студент подав звітну документацію <i>низької або задовільної якості у повному обсязі і вчасно або із запізненням.</i>	
	<p>1. Індивідуальний план студента з педагогічної практики без поважних причин виконано <i>менше ніж на 50%</i>.</p> <p>2. Студент переглянув <i>недостатню</i> кількість фрагментів уроків іноземної мови; має записи <i>низької якості</i> в щоденнику студента-практиканта.</p> <p>3. Студент має письмові аналізи фрагментів уроків іноземної мови <i>задовільної та низької якості</i>, в аналізі більшості фрагментів <i>бракує інформації або припущені неточності</i>.</p> <p>4. Студент подав звітну документацію <i>низької якості та не у повному обсязі вчасно або із запізненням.</i></p>	1 – 33

3. Критерії оцінювання психолого-педагогічного аспекту практики

№ з/пор.	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1. Підготовка доповіді та виступ із нею на методичному семінарі (максимум 20 балів)	- зміст роботи повністю відповідає темі і розкриває її, наявні авторські узагальнення і висновки; доповідь на методичному семінарі супроводжується якісно виконаною мультимедійною презентацією;	18 – 20
	- зміст роботи повністю відповідає темі і розкриває її, авторські узагальнення і висновки виконані на достатньому рівні; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;	16 – 17
	- зміст роботи відповідає темі, якість авторських узагальнень і висновків достатня; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;	15
	- зміст роботи повністю відповідає темі, загалом розкриває її, рівень авторських узагальнень і висновків недостатній; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією;	13 – 14
	зміст роботи поверхово розкриває її тему, рівень авторських узагальнень і висновків задовільний; доповідь на методичному семінарі супроводжується мультимедійною презентацією, яка є неповною;	12
	- зміст роботи неповністю відповідає темі, частково розкриває її, рівень авторських узагальнень і висновків низький або відсутній; доповідь на	1 – 11

	методичному семінарі не супроводжується мультимедійною презентацією; - доповідь відсутня або її зміст не відповідає темі	0
2. Аналіз онлайн-виховного заходу (максимум 10 балів)	- аналіз виховного заходу глибокий, відповідає запропонованому плану, містить самостійні висновки та пропозиції, критичний;	9 – 10
	- аналіз проведеного заходу достатньо глибокий, відповідає запропонованому плану, містить самостійні судження, критичний;	8
	- в аналізі проведеного заходу не вистачає самостійних суджень і критичності;	7
	- глибина аналізу онлайн-виховного заходу задовільна;	6
	- глибина аналізу проведеного виховного заходу низька або незадовільна; - виховний захід не проведено.	1 – 5 0

Загальна оцінка виставляється груповим методистом спільно з керівником практики з зарубіжної літератури та керівником з психолого-педагогічних аспектів практики.

Студенти, які за підсумками оцінювання результатів практики мають рейтинговий бал 60 і вище, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну кількість балів за шкалою ЄКТС.

Якщо магістрант-практикант не виконав хоча б один з компонентів практики, то йому виставляється підсумкова оцінка «не зараховано» за практику загалом.

Результати досягнень студентів під час педагогічної практики визначаються «зараховано» або «не зараховано» та відповідною кількістю балів за шкалою ЄКТС.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види діяльності під час педпрактики	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
1 - 59	F	Не зараховано

Підбиття підсумків практики

По закінченні педагогічної практики керівники практики виставляють оцінки, оголошують результати оцінювання магістрантам і заповнюють відомості та залікові книжки. Також групові керівники практики подають звіти факультетському керівнику практики, який, в свою чергу, готує зведені аналітичні звіти кафедри за результатами практики та подають їх керівникові навчальної і виробничої практики Університету.

Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов:

- 1) забезпечує отримання і збереження звітної документації студентів-практикантів та групових методистів як складника портфоліо освітніх програм;
- 2) ініціює отримання і збереження зауважень і пропозицій стейкхолдерів;
- 3) організовує обов'язкове опитування студентів-практикантів, органів студентського самоврядування, керівників практики, роботодавців;
- 4) регулярно проводить опитування випускників освітньої програми щодо ефективності організації практики, шляхів підвищення її ефективності;
- 5) готує звіти, необхідні аналітичні матеріали;
- 6) використовує результати опитування для удосконалення програм практики, її організації і проведення, навчально-методичного та інформаційного забезпечення практики.

Зразки документації Індивідуальний план

ЗАТВЕРДЖУЮ

Груповий методист _____
 Керівник практики із зарубіжної літератури
 _____
 Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів
 _____

« ____ » _____ 202_ р.

Індивідуальний план

студента-практиканта групи _____ курсу
 філологічного факультету освітніх технологій
 Київського національного лінгвістичного університету

(прізвище, ім'я, по батькові)

на період навчальної педпрактики з _____ по _____ 202_ р.

Розділ	Зміст роботи	Посилання на урок, термін виконання	Відмітка про виконання
I.	Початковий етап навчальної педагогічної практики		
	1. Взяти участь у настановній конференції, у роботі з керівниками практики (вказати прізвища). 2. Ознайомитися зі списком рекомендованих каналів, на яких представлені відеоуроки іноземної мови, виховні заходи, скласти індивідуальний список фрагментів уроків для перегляду. 3. Скласти індивідуальний план та затвердити його.		
II.	Основний етап навчальної педагогічної практики		
	1. Переглянути обрані 6 фрагментів уроків з формування компетентностей: а) фонетичної; б) лексичної; в) граматичної;		

	<p>г) в читанні / аудіюванні; ж) в говорінні; з) в письмі.</p> <p>2. Вести щоденник студента-практиканта.</p> <p>4. Здійснювати письмовий аналіз переглянутих фрагментів.</p> <p>5. Підготувати у складі мікрогрупи презентацію нормативного документа, визначеного Програмою практики.</p> <p>6. Здійснити письмовий аналіз онлайн-виховного заходу для учнів закладів загальної середньої освіти.</p>		
<p>Ш.</p>	<p>Завершальний етап</p>		
	<p>1. Звітувати про результати практики.</p> <p>2. Підготувати звітну документацію з педпрактики (індивідуальний план; щоденник студента-практиканта, який містить 6 письмових аналізів переглянутих фрагментів уроків; щоденник студента-практиканта, який містить аналіз обраного аспекту 3-х уроків зарубіжної літератури; звіт, презентацію нормативного документа за визначеним планом, аналіз онлайн-виховного заходу) і подати керівникам практики) та подати керівникам практики для перевірки та оцінювання.</p> <p>3. Взяти участь у підсумкових заходах з педагогічної практики з керівниками практики.</p>		

Щоденник студента-практиканта

студента _____ курсу філологічного факультету освітніх технологій

(прізвище, ім'я, по батькові)

Груповий методист _____

(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

Термін навчальної педагогічної практики з _____ до _____ 202_ р.

**Завдання для проведення аналізу фрагментів уроку іноземної мови
з формування фонетичної, лексичної, граматичної
компетентностей, компетентностей в читанні / аудіюванні,
говорінні, письмі.**

1. Простежте за процесом формування *фонетичної компетентності (ФК)*. Визначте етап формування ФК (ознайомлення / автоматизація).

А) При спостереженні за етапом *ознайомлення* з новим матеріалом (звуки, інтонація) зафіксуйте способи подачі нового матеріалу. Визначте, формування рецептивної чи репродуктивної навички є метою фрагменту уроку, чи відповідають обрані вчителем матеріали і вправи меті? Зверніть увагу на те, як учитель проводить етап ознайомлення з новими фонетичними явищами, на якому матеріалі (вірш, пісня, скороговка тощо), оцініть доцільність використання цього матеріалу. Визначте, які способи пояснення артикуляції / інтонаційного оформлення мовлення використовує вчитель, оцініть їх відповідність віковим особливостям учнів. Зверніть увагу на те, чи враховані всі можливі труднощі засвоєння нового фонетичного матеріалу. Зафіксуйте, як учитель контролює розуміння артикуляції / інтонаційного оформлення мовлення та оцініть ефективність використаних прийомів. Зверніть увагу на те, як учитель забезпечує активність усіх учнів. Запишіть вправи, які використовує вчитель, визначте їх тип, вид та оцініть їх ефективність і достатність.

Б) Простежте за етапом *автоматизації* дій учнів з новим фонетичним матеріалом на уроці. Зверніть увагу на те, чи створив учитель необхідну мотивацію для вживання мовного матеріалу. Запишіть вправи, які використовував учитель для формування відповідних навичок. Визначте їх тип, вид. Оцініть адекватність використаних вправ, їх послідовність, відповідність завданням певного етапу формування навичок, достатність. Визначте ефективність використаних вправ. Зверніть увагу на труднощі, з якими зіткнулися учні у процесі засвоєння мовного матеріалу. Які шляхи подолання цих труднощів ви змогли б запропонувати? Зазначте засоби навчання, що використовує вчитель. Які способи контролю використовуються? Зафіксуйте форми взаємодії вчителя та учнів під час виконання вправ, оцініть їх ефективність.

В) Простежте за проведенням *фонетичної зарядки на уроці*. Визначте її мету, прийоми досягнення та оцініть їх відповідність. Зверніть увагу на те, чи використовувався аудіозапис, оцініть доцільність його використання. Охарактеризуйте зв'язок фонетичної зарядки з наступними етапами уроку. Оцініть готовність учителя до проведення фонетичної зарядки (дотримання правильності вимови, знання напам'ять віршів, римівок, скороговок, прислів'їв, які є матеріалом для фонетичної зарядки, їх правильне синтагматичне членування, інтонування).

2. Простежте за процесом формування *лексичної компетентності (ЛК)*. Визначте етап формування ЛК (ознайомлення / автоматизація).

А) При спостереженні за етапом *ознайомлення* з новими *лексичними одиницями (ЛО)* зафіксуйте способи їх подачі. Визначте, до якого словника

належать нові ЛО. Зверніть увагу на те, як учитель проводить ознайомлення з ЛО, чи врахована приналежність до певного словника. Визначте, які способи семантизації використовує вчитель, оцініть їх відповідність природі ЛО та віковим особливостям учнів. Зверніть увагу на те, чи враховані всі можливі труднощі засвоєння нових ЛО. Зафіксуйте, як учитель контролює розуміння нових ЛО та оцініть ефективність використаних прийомів. Зверніть увагу на те, як учитель забезпечує активність усіх учнів. Запишіть вправи, які використовує вчитель для тренування учнів у вживанні / розумінні нових ЛО. Визначте їх тип, вид та оцініть їх ефективність і достатність.

Б) Простежте за етапом *автоматизації* дій учнів з новими ЛО на уроці. Визначте, до якого мінімуму вони належать. Зверніть увагу на те, чи створив учитель необхідну мотивацію для вживання мовного матеріалу. Запишіть вправи, які використовував учитель для формування відповідних навичок. Визначте їх тип, вид. Оцініть адекватність використаних вправ, їх послідовність, відповідність завданням певного етапу формування навичок, достатність. Визначте ефективність використаних вправ. Зверніть увагу на труднощі, з якими зіткнулися учні у процесі засвоєння мовного матеріалу. Які шляхи подолання цих труднощів ви змогли б запропонувати? Зазначте засоби навчання, що використовує учитель. Які способи контролю використовуються? Зафіксуйте форми взаємодії вчителя та учнів під час виконання вправ, оцініть їх ефективність.

3. Простежте за процесом формування *граматичної компетентності (ГК)*. Визначте етап формування ГК (ознайомлення / автоматизація).

А) При спостереженні за етапом *ознайомлення* з новим *граматичним матеріалом* зафіксуйте способи його подачі, простежте за поясненням вчителя, визначте, до якого мінімуму належить новий матеріал. Зверніть увагу на те, як учитель проводить ознайомлення з новим граматичним явищем, чи врахована його приналежність до певного граматичного мінімуму. Зафіксуйте, як учитель пояснює і контролює розуміння функції *граматичної структури*, оцініть ефективність прийомів контролю. Визначте, в якій формі було подано правило щодо формоутворення, оцініть доцільність такої форми. Встановіть, чи враховані всі труднощі засвоєння цього граматичного явища. Запишіть вправи, які використовує вчитель для засвоєння нового граматичного матеріалу. Визначте їх тип, вид та оцініть їх ефективність і достатність.

Б) Простежте за етапом *автоматизації* дій учнів з новим граматичним матеріалом. Визначте, до якого мінімуму належить нові граматичні явища. Зверніть увагу на те, чи створив учитель необхідну мотивацію для вживання мовного матеріалу. Запишіть вправи, які використовував учитель для формування відповідних навичок. Визначте їх тип, вид. Оцініть адекватність використаних вправ, їх послідовність, відповідність завданням певного етапу формування навичок, їх достатність. Визначте ефективність використаних вправ. Зверніть увагу на труднощі, з якими зіткнулися учні у процесі засвоєння мовного матеріалу. Які шляхи подолання цих труднощів ви змогли б запропонувати? Зазначте засоби навчання, що використовує учитель. Які способи контролю використовуються?

Зафіксуйте форми взаємодії вчителя та учнів під час виконання вправ, оцініть їх ефективність.

6. Простежте за процесом формування компетентності у *монологічному мовленні* на уроці. Визначте етап розвитку вмінь монологічного мовлення та його відповідність місцю уроку в ситуативно-тематичному циклі. Зверніть увагу на те, як учитель вмотивовує говоріння учнів, чи правильно створює навчально-мовленнєві ситуації. Запишіть, які вправи використовує вчитель, та оцініть їх відповідність певному етапу розвитку вмінь монологічного мовлення. Зафіксуйте, які опори використовує вчитель, оцініть їх доцільність та ефективність. Встановіть, чи відповідають самостійні висловлювання учнів програмним вимогам. Зверніть увагу на те, як учитель привертає увагу всього класу до індивідуальних висловлювань учнів. Дайте оцінку розв'язанню освітніх, розвивальних, виховних завдань.

7. Простежте за процесом формування компетентності у *діалогічному мовленні* на уроці. Визначте етап розвитку вмінь діалогічного мовлення та його відповідність місцю уроку в тематичному циклі. Зверніть увагу на те, як учитель вмотивовує говоріння учнів чи правильно створює навчально-мовленнєві ситуації. Запишіть, які вправи використовує вчитель, та оцініть їх відповідність даному етапу розвитку вмінь діалогічного мовлення. Зафіксуйте, які допоміжні засоби навчання використовує вчитель, оцініть їх доцільність та ефективність. Встановіть, чи відповідає діалогічне мовлення учнів вимогам програми. Зафіксуйте форми взаємодії вчителя та учнів і учнів між собою під час проведення вправ, оцініть їх ефективність. Дайте оцінку розв'язанню освітніх, розвивальних і виховних завдань.

8. Простежте за процесом формування компетентності у *читанні* на уроці. Визначте, якого виду читання навчаються учні. Зверніть увагу на те, чи підготовлені учні до читання, які прийоми використовує для цього вчитель. Відмітьте, як вмотивовується читання учнів. Зафіксуйте, як організовується робота з текстом, чи відповідає вона виду читання, якого навчаються учні. Визначте способи контролю розуміння тексту, які використовував учитель, оцініть їх відповідність виду читання та ефективність. Дайте оцінку розв'язанню освітніх, розвивальних, виховних завдань.

9. Простежте за процесом формування компетентності в *аудіюванні* на уроці. Дайте оцінку тексту для аудіювання (побудований на знайомому мовному матеріалі, містить незнайомі лексичні одиниці, інформативна цінність, виховна спрямованість). Відмітьте, як подавався аудіотекст учням (мовлення вчителя, аудіозапис, відеозапис). Зверніть увагу на те, чи підготовлені учні до аудіювання, які прийоми використовує для цього вчитель. Оцініть їх відповідність тексту. Зафіксуйте, як організовується прослуховування тексту. Зверніть увагу на те, чи вмотивовується діяльність учнів, чи одержують вони завдання на вилучення певної інформації. Запишіть, які способи контролю розуміння тексту використовує вчитель, оцініть їх достатність та ефективність. Відмітьте, які труднощі відчували учні в аудіюванні, визначте їх причини. Дайте оцінку досягненню освітніх, розвивальних, виховних цілей.

10. Простежте за процесом формування компетентності у *письмі* на уроці. Визначте, якого жанру письма навчаються учні. Зверніть увагу на те, чи підготовлені учні до створення писемного висловлювання, які прийоми використовує для цього вчитель. Відмітьте, як вмотивовується письмо учнів. Зафіксуйте, як організовується робота з навчання письма, чи відповідає вона жанру письма, якого навчаються учні. Зафіксуйте етапи навчання письма, які використовував учитель, оцініть їх відповідність жанру письма та ефективність. Дайте оцінку розв'язанню освітніх, розвивальних, виховних завдань.

Схема звіту студента-практиканта

Звіт з навчальної педагогічної практики

Студента / студентки _____ курсу групи _____
філологічного факультету освітніх технологій

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Груповий методист _____
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів _____
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

1. **Кількісні результати навчальної педагогічної практики:**
кількість відібраних та проаналізованих фрагментів уроку з другої іноземної мови _____;
виступ на підсумковому практичному занятті _____.
2. **Початковий етап педагогічної практики** (участь у настановній конференції та груповій бесіді з керівниками практики, ознайомлення з платформами / ресурсами з відеоуроками іноземної мови та зарубіжної літератури, ознайомлення з чинними освітніми документами,).
3. **Навчальна робота** (перегляд відібраних відеофрагментів уроків іноземної мови та їх письмовий аналіз; підготовка доповідей – аналізу переглянутого фрагменту уроку з іноземної мови; виступ з усними доповідями та демонстрація електронних презентацій з іноземної мови на методичному семінарі).
4. **Дослідницька робота** (аналіз нормативних документів із загальної середньої освіти, підручників з іноземних мов; аналіз онлайн-виховних заходів для учнів закладів загальної середньої освіти).
5. **Завершальний етап практики** (підготовка та подання груповому методисту звітної документації, підведення підсумків навчальної педагогічної практики).
6. **Пропозиції щодо покращення організації навчальної педагогічної практики студентів.**

Щоденник студента-практиканта
студента _____ курсу філологічного факультету освітніх технологій

(прізвище, ім'я, по батькові)

Груповий методист _____
(посада, науковий ступінь, прізвище, ініціали)

Термін навчальної педагогічної практики з _____ до _____ 202_ р.

**Схема звіту групового методиста
про результати навчальної педагогічної практики студентів**

_____ групи _____ курсу факультету _____.
Груповий методист / керівник практики із зарубіжної літератури

1. Якісні та кількісні результати навчальної педагогічної практики.
2. Прізвище та ініціали студентів, які не виконали програму педагогічної практики (вказати причину невиконання).
3. Трудова дисципліна студентів у період навчальної педагогічної практики, ставлення до майбутньої професії.
4. Якість проведення початкового, основного і заключного етапів навчальної педагогічної практики.
5. Види роботи групового методиста з практикантами (індивідуальна робота / проведення спеціальних заходів, спрямованих на покращення навчальної педагогічної практики та усунення недоліків).
6. Недоліки організації та проведення навчальної педагогічної практики.
7. Пропозиції щодо усунення недоліків організації навчальної педагогічної практики.

Дата _____ *підпис групового методиста / керівник практики із зарубіжної літератури* _____

**Схема
звіту керівника практики з психолого-педагогічних аспектів
про результати навчальної педагогічної практики студентів**

_____ групи _____ курсу факультету _____.
Керівник практики з психолого-педагогічних аспектів _____

1. Якісні результати навчальної педагогічної практики, аналіз ставлення студентів-практикантів до виконання завдань практики.

2. Прізвище та ініціали студентів, які не виконали програму педагогічної практики (вказати причини невиконання).
3. Трудова дисципліна студентів у період навчальної педагогічної практики, ставлення до майбутньої професії.
4. Якість проведення початкового, основного і заключного етапів навчальної педагогічної практики.
5. Види роботи керівника практики з психолого-педагогічних аспектів зі студентами-практикантами (індивідуальна робота / проведення спеціальних заходів, спрямованих на покращення навчальної педагогічної практики та усунення недоліків).
6. Недоліки організації та проведення навчальної педагогічної практики.
7. Пропозиції щодо усунення недоліків організації навчальної педагогічної практики.

Дата

*підпис керівника практики
з психолого-педагогічних аспектів*

Рекомендована література Основна

1. Соловей, М. І., Ніколаєва, С. Ю., Кудіна, В. В., Демчук, В.С., Борецька, Г.Е., & Таранік-Ткачук, К.В. (2020). *Педагогічна практика студентів у закладах загальної середньої освіти (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти): навчальний посібник*. Видавничий центр КНЛУ.
2. Бігич, О.Б., Бориско, Н.Ф., Борецька, Г.Е. & інші. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів*. (С. Ю. Ніколаєва, Ред.). Ленвіт.
3. Бігич, О. Б. (2017). *Методична скарбничка вчителя / викладача іспанської мови: формування лінгвосоціокультурної компетентності* : монографія. Видавничий центр КНЛУ.
4. Бігич, О. Б. (2022). Зміст вибіркової дисципліни «Візуальні опори для навчання іноземних мов і культур». *Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія*, 36, 103–110. <https://doi.org/10.32589/2412-9283.36.2022.262046>
5. Бурмістров, А. О. (2019). Формування національної самосвідомості молоді в Україні: соціально-педагогічний аспект. *Виховна робота в школі*, № 11, 181–185.
6. Гук, К. О. Професійне вдосконалення педагога у контексті концепції «Нова українська школа». <https://naurok.com.ua/stattya-profesiyne-vdoskonalennya-pedagoga-u-konteksti-koncepcii-novo-ukra-nsko-shkoli-9589.html>
7. Державний стандарт початкової освіти (2018). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF#Text>
8. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. №898. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
9. Дмитренко, К. А., Коновалова, М. В. (2018). *Інноваційні методи викладання зарубіжної літератури*. Основа.
10. Електронні версії підручників. *Електронна бібліотека*. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/> (дата звернення: 26.01.2024).
11. Закон України «Про освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
12. Закон України «Про повну загальну середню освіту». <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20>
13. Зязюн, І. С. (2017). Викладання зарубіжної літератури в умовах реформування освіти. *Зарубіжна література в школі*, 6, 10–14.
1. Калошин, В. Ф., Гоменюк, Д. В. (2019). Вікова криза: Що робити? *Виховна робота в школі*, 7, 25–26.

2. Кобилянська, Н. В. (2018). Особливості викладання зарубіжної літератури в умовах інклюзивного навчання. *Зарубіжна література в школі*, 6, 11–16.
3. Майєр, Н. В., Устименко, О. М., Борецька, Г.Е. (2020). *Практикум формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур*. Ліра.
4. Москаленко, А. А. (2019). Інноваційні технології на уроках зарубіжної літератури. *Зарубіжна література в школі*, 13–14, 3–6.
5. Ніколаєва, С. Ю. (Ред.). (2015). *Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах* : Колективна монографія. Видавничий центр КНЛУ.
6. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи.
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
7. Онопрієнко, О.В. (2021). *Нова українська школа: інноваційна система оцінювання результатів навчання учнів початкової школи* : навч.-метод. посіб. Ранок.
8. Падálка, І. В. (2022). Інноваційні підходи до викладання зарубіжної літератури в умовах війни. *Зарубіжна література в школі*, 3, 10-16.
9. Потапенко, І. (2023). *STEM-освіта в початковій школі: від навчальної моделі до реального уроку*. (О. Елькін, О., О. Масалітіна, Ред.). (К. Ремез упорядкув.). Електронне видання. ГО «EdCamp Ukraine».
10. Устименко, О. М. (2018) Підсумковий контроль у проектному навчанні іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти. *Іноземні мови*, 1, 21–35. <https://doi.org/10.32589/im.v0i1.124870>
11. Устименко, О. М. (2020). Порівняльний аналіз технологій традиційного та проектного навчання іноземних мов і культур учнів закладів загальної середньої освіти. *Іноземні мови*, 2, 50–51. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2020.2.203629>
12. Черниш, В. В. (2013). *Методика формування у майбутніх учителів професійно орієнтованої англомовної компетенції в говорінні* : монографія. Ленвіт.
13. The Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment : Companion Volume with New Descriptors. (2018). Education Department, Council of Europe.
14. Pachler, Norbert. Redondo, Ana (Editors). (2023). *A Practical Guide to Teaching Foreign Languages in the Secondary School* (Third Edition). Taylor & Francis.
15. Frank, J. (2013). Raising Cultural Awareness in the English Language Classroom. *English Teaching Forum*, 4, 2–12.
16. Hadfield J., Hadfield Ch. (2010). *Introduction to Teaching English*. Oxford.

17. Mitchell, D. (2014) What really works in special education and inclusive education: Using evidence-based teaching strategies (2nd Ed.). New York: Routledge.

Додаткова

Періодичні видання

Науково-методичний журнал «Іноземні мови» <http://fl.knlu.edu.ua/>

Вісник Київського національного лінгвістичного університету.

Серія Педагогіка та психологія <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua/>

Інтернет-ресурси

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. <https://dnrb.gov.ua/ua/>

Всеукраїнська школа онлайн (вебплатформа для дистанційного та змішаного навчання учнів та методичної підтримки вчителів) <https://www.youtube.com/@user-cu2je9cb2x/featured>

Сайт Міністерства освіти і науки України <https://mon.gov.ua/ua>

Сайт Британської Ради в Україні <http://www.britishcouncil.org.ua>

Сайт Французького інституту в Україні <http://institutfrançais-ukraine.com/>

Сайт Instituto Cervantes <http://ave.cervantes.es/>

Сайт Council of Europe <http://www.coe.int/>

Сайт Goethe-Institut в Україні

<http://www.goethe.de/ins/ua/kie/deindex.htm>

Сайт European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (The ECML) <http://www.ecml.at/>